

re periode med en større andel af selvforsyning med olie og dermed mere tid med stabile forhold til at omstille energiforsyningen i landet til en situation, hvor udbuddet af olie er begrænset, og hvor afhængighed af olie kan udgøre en stor økonomisk belastning for samfundet.

Statsens merfortjeneste med aftalen er meget tvivlsom

Regeringen siger, at aftalen medfører en ekstra fortjeneste til staten sammenlignet med de gældende regler på 31 mia. kr. Det er i sig selv et beskedent beløb sammenlignet med de store værdier, der ligger i Nordsøens undergrund. Ved nærmere eftersyn er beløbet tilmed meget mindre, fordi de 21 mia. kr. henføres til en påstået merproduktion ved at lade A.P. Møller – Mærsk's eneret fortsætte i yderligere 39 år. Kun 9,7 mia. kr. kan henføres til strammere skatte-regler.

Regeringen begrundet den ekstra produktion af olie med, at ved at lade A.P. Møller – Mærsk fortsætte, vil der ske en mere hensigtsmæssig udvikling af investeringerne og produktionen sammenlignet med et forløb, hvor der kommer en ny operatør fra 2012. Naturligvis kan det medføre en mindre afbrydelse af produktionen ved et skifte til en anden operatør, selv om det helt sikkert vil være til både A.P. Møller – Mærsk og DUC's og den nye operatørs fordel at indgå en aftale om en overtagelse, der sikrer en fortløbende produktion.

Regeringens hovedargument for, at produktionen vil blive mindre med en ny operatør, er, at DUC ikke vil investere så meget op til 2012. Regeringen mener, A.P. Møller – Mærsk og DUC vil begynde at lukke borerer uden at foretage de investeringer, der kan sikre en større udnyttelse af olien, hvis det ekstra udbytte først kommer efter 2012. Det er en påstand, der er mere præget af politik end af argumenter.

For det første strider påstanden om, at DUC vil investere mindre, mod regeringens påstand om, at olieselskaberne vil investere for at undgå at betale kulbrinteskate.

For det andet kan A.P. Møller – Mærsk og DUC indgå en aftale med staten eller den nye koncessionshaver om overtagelse af de investeringer, der foretages op til 2012. Når der efter regeringens mening er over 20 mia. kr. at tjene på det, vil en sådan aftale naturligvis blive indgået.

For det tredje giver lovgivningen mulighed for at styre produktionen. Undergrundslovens § 10 siger, at »efterforskning og indvinding skal finde sted på en forsvarlig og hensigtsmæssig måde og således, at spild af råstoffer undgås«. A.P. Møller – Mærsk og DUC må således ikke suge olien op på en sådan måde, at en del, der ellers kunne indvindes, går til spilde. Og i samme lovs § 15, stk. 2, står: »Såfremt hensynet til en forsvarlig og hensigtsmæssig indvinding taler herfor eller tungtvejende samfundsmæssige hensyn nødvendiggør dette, kan energiministeren foretage ændringer af godkendte indvindingsplaner og regulere indvindingen.«

Der er således mulighed for at gribe ind og sikre en produktion, der langsigtet giver det optimale udbytte. Regeringen svarer da også Folketinget, at den forventer, at bevillingshaverne lever op til lovgivningens krav, jf. B 7 – svar på spm. 113, og anfører, at overtrædelse af undergrundsloven samt påbud eller vilkår kan indebære »bøde- eller fængselsstraf, ligesom økonomi- og erhvervsministeren kan tilbagekalde en tilladelse«, jf. B 7 – svar på spm. 116.

Hvis disse bestemmelser ikke er nok til at sikre en regulering, der er optimal, må det konstateres, at en opgave som forsvarlig udnyttelse af olieressourcerne ikke kan overlades til private. Stramningen af skattereglerne, der vurderes til 9,7 mia. kr., er meget lidt, når det sættes i forhold til et årligt tab i disse år på ca. 5 mia. kr., hvis de danske regler skulle være på linje med de norske.

Desuden hører det med i vurderingen,

- at aftalen sænker marginals-katten på indtjeningen i Nordsøen. Det vil sige, at med stigende oliepriser kan de gamle regler vise sig at give en større fortjeneste end aftalen, særlig hvis kulbrinteskatten revideres, så den kommer til at virke efter hensigten (hvilket kan gøres nu og under alle omstændigheder ville ske efter 2012, hvis ikke aftalen om forlængelse bliver godkendt),
- at regeringen fraskriver samfundet muligheden for at hæve beskatningen, hvis der bliver brug for det af den ene eller den anden grund,
- at aftalen blokerer for miljøtiltag eller gør dem økonomisk dyrere for samfundet.

Der er således intet belæg for at kalde aftalen for en økonomisk god aftale.